

Иновациите и
начинът на живот на
китайците прекрояват
глобалните
възприятия за Китай
►► стр. 8

今日中国

КИТАЙ

gnes
www.kitajdnes.com

Година XVI, брой 37, 18 – 24 септември 2026

0,51 €

►► Си Дзинпин призова БРИКС да поведе международния ред към по-голяма справедливост и разумност

Китайският лидер четири предложения за укрепване на Глобалния юг и пет инициативи за задълбочаване на сътрудничеството в рамките на организацията.

2

►► Вицепремиерът Александър Пулев: Имаме силна политическа воля да отворим нова страница в двустранните отношения с Китай

България ще надгради стратегическото си партньорство с Китай в областта на инвестициите, технологиите и работните места.

6

От редактора

Да бъдем част от икономическото чудо

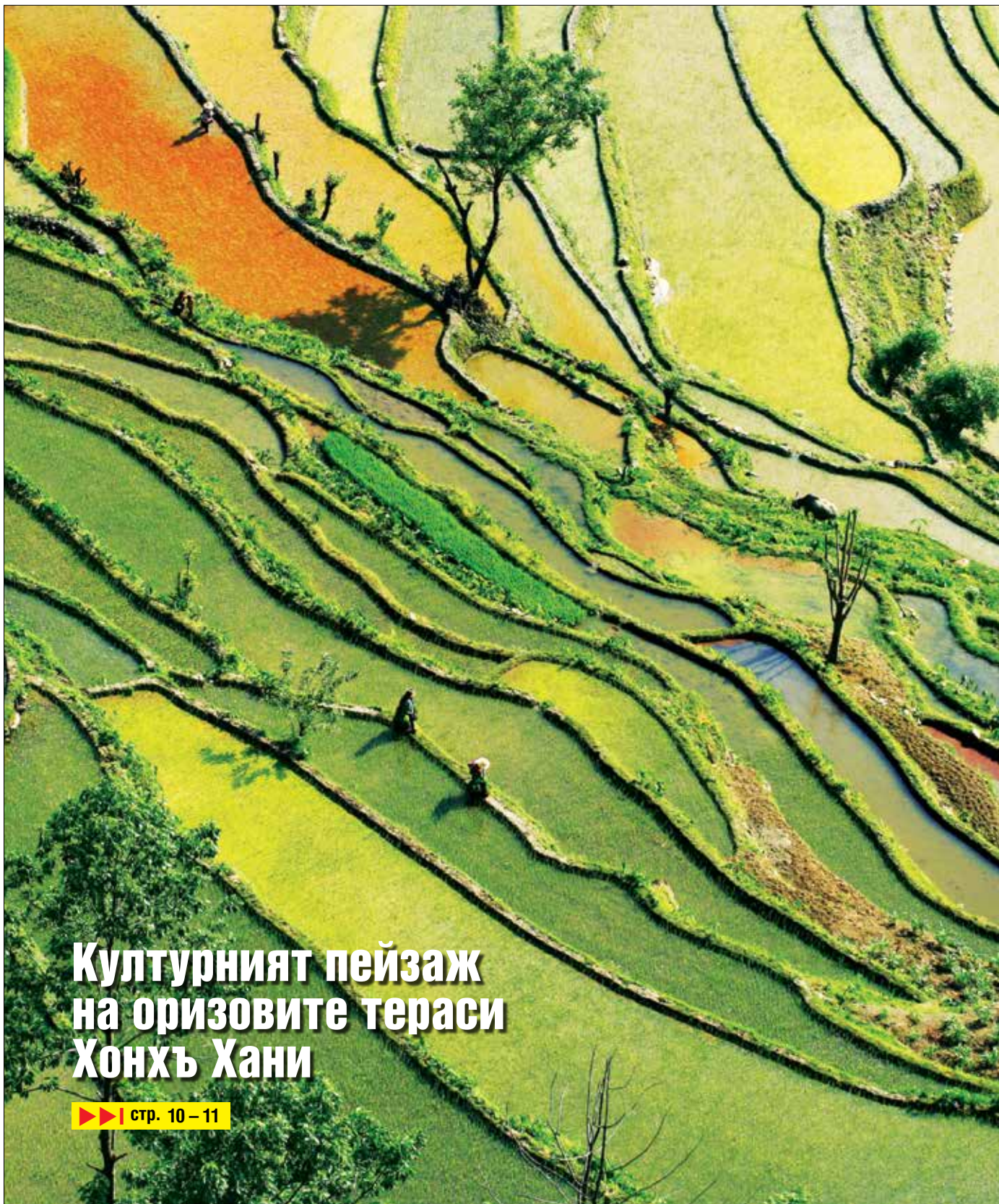
В Европа има над 11 % ръст на продажби на китайски електромобили, а от януари до юли са продадени толкова, колкото за цялата минала година. В новия 15-и петгодишен план за развитието на Китай е посочена задачата 70 % от новите леки коли да бъдат електрически или хибридни, а автономното шофиране да бъде внедрено в голям мащаб. Очакванията са до края на това десетилетие няколко от известните китайски марки да влязат в топ 10 на най-големите автомобилни производители в света и да имат решаващо значение при определянето на глобалните стандарти.

Петгодишните планове в Китай са основополагащ стратегически и политически легитимизиран документ, чиито задачи и указания винаги – преди, сега и в бъдеще – ще бъдат изпълнявани приоритетно от китайските институции, стопански организации, научни институти и от широките обществени маси. Тоест планираното ще се случи!

Няма съмнение, че китайските автомобили и електромобили ще бъдат предпочитани по цял свят заради комбинацията на качество, технологичност и достъпни цени. Прекрасно е, че основен акцент на срещите в КНР на вицепремиера и икономически министър Александър Пулев бе сътрудничеството в автомобилния сектор – това ще е шанс за нови производства и работни места у нас, при това – с висока принадлежна икономическа и технологична стойност.

Някогашната ни развита индустрия, електроника, технологии от 35 години все повече се губят в иначе европейска България. Тяхното връщане е ключово за България и тук Китай е сигурен и стабилен партньор. Нека нашите институции работят денонощно и активно България да стане част от това ново икономическо чудо!

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

Културният пейзаж на оризовите тераси Хонхъ Хани

►► стр. 10 – 11

Учителите в
отдалечените райони

12

Единбургският
фестивал на изкуствата

14

Си Дзинпин призова БРИКС да поведе международния ред към по-голяма справедливост и разумност

Китайският лидер предложи пет инициативи за задълбочаване на сътрудничество в рамките на БРИКС

На 12 септември в Ню Делхи председателят на КНР Си Дзинпин присъства на първото заседание на 18-ата среща на върха на БРИКС. Там той произнесе важна реч, озаглавена „Помане на отговорностите на нашето време“.

Си Дзинпин отбеляза, че тази година се навършват 20 години от началото на сътрудничеството в рамките на БРИКС. През изминалите две десетилетия механизъмът за сътрудничество на БРИКС се развива стабилно, демонстрирайки голяма жизненост и превръщайки се в най-влиятелната платформа за сътрудничество между нововъзникващите пазари и развиващите се страни в съвременния свят. Той подчерта, че на фона на безпрецедентни за последния век промени и забележителния възход на Глобалния юг, страните от БРИКС трябва да поведат международния ред към по-голяма справедливост и разумност и да работят за изграждането на общност на споделена съдба.

Си Дзинпин смята, че страните трябва да бъдат пионери в насърчаването на развитието, движено от иновациите, да поемат инициативата, да засилят сътрудничеството в областта на изкуствения интелект, да насърчават съвместната работа, както и да насочат практическото сътрудничество към нови хоризонти.

Китайският председател допълни, че държавите – членки на БРИКС, трябва да бъдат пионери в поддържането на мира и стабилността, да се придържат към визията за обща, всеобхватна, кооперативна и устойчива сигурност, да отхвърлят менталитета от ерата на студената война и блоковата конфронтация, да се противопоставят на посегателствата върху суверенитета на други държави и на намесата във вътрешните им работи, както и да участват конструктивно в разрешаването на горещи конфликтни въпроси.

Си Дзинпин заяви, че трябва да се насърчава взаимното опознаване и обогатяване между цивилизациите, да се отстояват общочовешките ценности и да се работи за обмен, взаимно учене и хармонично съжителство между цивилизациите. Според китайския лидер държавите от БРИКС трябва да бъдат пионери в

реформирането и подобряването на глобалното управление, да се съобразяват с тенденцията към по-голяма демократизация на международните отношения, да насърчават изграждането на по-справедлива и равнопоставена система за глобално управление и да отстояват авторитета на ООН.

Си Дзинпин подчерта, че Китай е готов да постига консенсус и да гради бъдещето заедно с всички страни, като постави началото на трето „Златно десетилетие“ на сътрудничеството в БРИКС и създаде светли перспективи за просперитет и прогрес.

На 13 септември председателят Си Дзинпин присъства в Ню Делхи на втората фаза от 18-ата среща на лидерите на страните от БРИКС и изнесе важна реч, озаглавена „Укрепване на основите на сътрудничеството в рамките на БРИКС и усилване на силата на Глобалния юг“.

Си Дзинпин посочи, че в момента стогодишните промени в света се ускоряват, а колективният възход на страните от Глобалния юг се превръща в ключова движеща

сила за насърчаване на многополюсността в света. Страните от БРИКС трябва да обединят широките маси от държавите от Глобалния юг, да играят стабилизираща роля в международните дела и да допринасят за общото благоденствие на човечеството.

Той подчерта, че страните от Глобалния юг трябва да защитават съвместно международното право, да спазват основните принципи на международните отношения, като равенството на суверенитетата, ненамесата във вътрешните работи и мирното разрешаване на спорове, както и да гарантират равното прилагане на международното право и международните правила, без да се допускат двойни стандарти. Си Дзинпин допълни, че трябва да се запази авторитетът и ролята на ООН, да се подкрепи реформата на многостранните институции с цел повишаване на ефективността им, да се насърчи реформата на Световната търговска организация и да се увеличи представителността и правото на глас на развиващите се страни.

Сътрудничеството в рамките на БРИКС води Глобалния юг към единство и укрепване

От 12 до 13 септември в Ню Делхи се проведе 18-ата среща на върха на БРИКС, на която участие взе и китайският председател Си Дзинпин. В своята реч той представи четири важни предложения за укрепване на силите на Глобалния юг и пет инициативи за задълбочаване на сътрудничеството в рамките на организацията. Това подчертава твърдата ангажираност на Китай с висококачественото развитие на „широкото сътрудничество в рамките на БРИКС“.

Председателят Си Дзинпин обяви, че Китай ще поеме председателството на БРИКС през следващата година и ще бъде домакин на 19-ата среща на върха на БРИКС. Лидерите на участващите държави очакват с голямо нетърпение следващата „китайска година“ да изведе сътрудничеството в рамките на БРИКС на ново ниво, да покаже нови постижения и да открие нови перспективи.

„Страните трябва да бъдат пионери в насърчаването на развитието, движено от иновациите, да бъдат пионери в поддържането на мира и стабилността, да бъдат пионери на взаимното опознаване и обогатяване между цивилизациите и да бъдат пионери в реформирането и подобряването на глобалното управление.“ Това предложение на председателя Си Дзинпин отново насочва посоката на сътрудничеството в рамките на БРИКС, повишава стратегическото му значение, укрепва решимостта и увереността на страните от БРИКС да се обединяват и да се укрепват взаимно, както и изяснява водещата роля, която страните от БРИКС трябва да играят при реализирането на четирите глобални инициативи.

Петте инициативи, предложени от председателя Си Дзинпин, са за отворен код и всеобщ достъп до изкуствения интелект, за улесняване на търговията и инвестициите, за сътрудничество в цифровата индустрия, за сътрудничество в областта на интелигентното производство и за подготовка на кадри в областта на науката и технологиите. Те полагат солидна основа за практическото сътрудничество в рамките на БРИКС и очертават конкретен път за постигането на тази цел. Те оказват силна подкрепа за единството и увереността на страните от Глобалния юг.

През 2027 г. БРИКС ще посрещне четвъртата „Година на Китай“. Международната общност очаква Китай да играе водеща роля в насърчаването на стабилното развитие на БРИКС.

Китайският лидер предложи 5 инициативи за задълбочаване на сътрудничеството в рамките на БРИКС.

Първата е инициатива за отворен код и всеобщ достъп в областта на изкуствения интелект. Втората е за улесняване на търговията и

инвестициите. Третата е за сътрудничество в цифровата индустрия. Четвъртата е за сътрудничество в областта на интелигентното производство. Петата е инициатива за подготовка на кадри в областта на науката и технологиите.

Си Дзинпин и Нарендра Моди обсъдиха развитието на отношенията между Китай и Индия

На 12 септември в Ню Делхи китайският председател Си Дзинпин се срещна с индийския премиер Нарендра Моди по време на участието си в 18-ата среща на ръководителите на БРИКС. Си Дзинпин посочи, че Китай винаги разглежда и развива отношенията с Индия от стратегическа височина и в дългосрочна перспектива. Въпреки че националните условия в двете страни са различни, те напълно могат да се допълват взаимно, да се подкрепят, да допринасят за успеха си и да се развиват заедно.

Предвид международната обстановка, белязана от промени и нестабилност, Китай и Индия, като двете най-населени държави в света и важни членове на Глобалния юг, носят голяма отговорност. Двете страни трябва да имат предвид бъдещето на човечеството и благоденствието на народите си, да предоставят повече положителна енергия за насърчаване на мира, стабилността, развитието и просперитета в света.

От своя страна Нарендра Моди заяви: „С председателя Си Дзинпин многократно проведохме ползотворни срещи, които насочиха отношенията между Индия и Китай в положителна посока, което е в съответствие с общите интереси на над 2,8 милиарда души. Двете велики

цивилизации на Индия и Китай от хилядолетия обменят опит и напредват ръка за ръка“.

Индия винаги разглежда отношенията между Индия и Китай от стратегическа височина и в дългосрочна перспектива, желае да бъде партньор на Китай, а не негов съперник.

向新之翼 | 科学的未来在青年——习近平总书记关心青年创新创造的故事

当地时间9月13日上午，国家主席习近平在新德里出席金砖国家领导人第十八次会晤第二阶段会议，并发表题为《筑牢金砖合作根基 壮大全球南方力量》的重要讲话。

习近平指出，当前，世界百年变局加速演进，全球南方群体性崛起，成为推动世界多极化的关键动力。与此同时，国际形势变乱交织，各种风险挑战层出不穷。要让世界稳下来、好起来，金砖国家必须把握历史主动，团结广大全球南方国家，在国际事务中发挥积极、稳定、向善作用，增进人类共同福祉。

习近平强调，全球南方国家要共同捍卫国际法治，维护主权平等、不干涉内政、和平解决争端等国际关系基本准则，确保国际法和国际规则平等适用、不搞双重标准；要高举多边主义旗帜，维护联合国权威和作用，支持多边机构改革增效，推动世界贸易组织改革保持正确方向，改革完善国际金融架构，提高发展中国家代表性和发言权；要坚持以人民为中心的发展思想，推动落实联合国2030年可持续发展议程；要携手推进安全治理，共同应对

当地时间9月13日上午，国家主席习近平在新德里出席金砖国家领导人第十八次会晤第二阶段会议，并发表题为《筑牢金砖合作根基 壮大全球南方力量》的重要讲话。会前，习近平同与会领导人集体合影。

传统和非传统安全威胁，完善全球气候治理，加快形成具有广泛共识的全球人工智能治理框架、让新兴技术照亮共同繁荣之路。

习近平指出，“大金砖”要有大作为、实现大发展，就必须筑牢务实合作根基。要发挥背靠新兴市场、联结全球南方的优势，坚持开放合作、互利共赢，维护产业链供应链稳定畅通，培育一体化大市场，打造创新孵化器，升级传统产业，

发展新兴产业，布局未来产业。习近平就深化金砖合作提出5项倡议：

一是人工智能开源普惠倡议。中方将率先建设金砖国家人工智能开源专区，支持大语言模型开发和应用合作，开展人工智能专题研修培训，构建人工智能开放生态。

二是贸易投资便利化倡议。中方提议建设金砖国家特殊经济区伙伴关系，设立智能门户，开展政策对

接，打造开放发展新高地。中方将于明年举办金砖国家服务贸易论坛，培育经贸合作增长点。

三是数字产业合作倡议。中方将推动建立金砖国家数字产业云平台，开展数字技能培训、技术交流、产业对接，共促数字经济健康发展。

四是智能制造合作倡议。中方愿协助金砖国家建设智能工厂，打造标准规范体系，共同推动制造业

转型升级。

五是科技育才倡议。中方提议建立金砖国家工程师培养联盟，开展工程师联合培养和能力标准互认。中方将实施金砖国家青年科创交流计划，培养更多高端科创人才。

习近平强调，今年是中国“十五五”开局之年。“十五五”规划既是中国自身的发展蓝图，也是面向世界的合作清单。中国将持续推动高质量发展，扩大高水平对外开放，落实全球发展倡议，推进高质量共建“一带一路”，同世界各国共享机遇、共创繁荣，共同书写全球南方团结自强新篇章。

俄罗斯总统普京、南非总统拉马福萨、伊朗总统佩泽希齐扬、埃及总统塞西、印度尼西亚总统普拉博沃、埃塞俄比亚总理阿比、阿联酋阿布扎比王储哈利德和巴西、沙特外长，金砖伙伴国和嘉宾国领导人或代表，以及联合国秘书长古特雷斯等国际组织负责人出席，印度总理莫迪主持会议。

会前，习近平同与会领导人集体合影。

蔡奇、王毅等参加上述活动

农业农村部等六部门部署完善乡村振兴投入机制

“你好，我是小麦，我们店里有汽水、矿泉水等商品，你想选哪种？”近日，在合肥核心文旅商圈，四家“零次方机器人小店”正式亮相。智能语音交互、机械臂精准取货、全程无人值守、秒级订单交付……曾经科幻电影中的场景，如今已照进现实。

作为安徽首个机器人无人售卖的场景化应用，该项目背后是一支由“00后”组成的科创团队。令人瞩目的是，项目落地仅一年多，订单量便突破3亿元，今年更计划在城市新开500家门店。从实验室里灵光一闪的构想，到街角烟火中触手可及的智能服务，他们的创业故事，正是中国青年创新创造热潮的生动缩影。

量子实验室、6G试验场、智能车间、育种田垄……不同的创新赛道上，青春身影随处可见。平均年龄二十多岁的“九章四号”团队刷新量子信息技术世界纪录；吉林碳谷24人青年团队打破国外碳纤维技术垄

断；江苏海院“智锻船承”团队自研智能液压操作机，以“中国方案”打破万吨级锻造的技术壁垒；高校学子将算法带入荔枝果园，用代码为传统农业装上智慧之眼……

一组数据有力印证了青年创新力量的崛起：“十四五”期间，国家重点研发计划里，45岁以下青年担任项目负责人的占比达43.3%，国家自然科学基金有80%的项目由45岁以下的青年人承担。年轻一代锐意创新、勇攀高峰，日益成为啃硬骨

头、攻克“卡脖子”难题的主力军。

中国青年敢于挺进“无人区”的勇气，深植于日渐丰沃的创新土壤。从合肥打造机器人全产业链生态，到雄安推出“雄才十六条”、搭建创新赛事平台；从上海“模速空间”构筑“上下楼即上下游”的产业生态，到佛山打通人才培养、技术攻关、成果转化全链条。各地持续优化创新生态，政策扶持与市场赋能双向托举，让青年科研人员得以心无旁骛地投入创新创造实践。

滇中引水工程大理海东隧洞顺利贯通

9月8日，中铁五局承建的滇中引水工程大理海东隧洞顺利贯通，为滇中引水工程全线通水进一步筑牢了基础。

大理海东隧洞长25.313公里，位于云南省大理州洱海东部构造活跃地带，是滇中引水工程全线第五长隧洞，同时也是地质条件复杂、施工风险高的重难点隧洞之一。隧洞施工区间穿越11条断层破碎带和1条活动断裂带，多种不良地质条件叠加，施工难度较大。施工

建设期间，中铁五局施工队伍创新工艺工法、优化施工体系，实现了多项技术突破。

滇中引水工程是国务院要求加快推进建设的172项重大水利工程之一，工程设计从金沙江取水，途经丽江市、大理州、楚雄州、昆明市、玉溪市，终点为红河州，输水线路全长约664公里。工程建成后将从根本上优化滇中水资源布局、改善高原湖泊生态环境、助力区域经济持续发展。

Китай с нови социални мерки за намаляване на разходите за отглеждане на деца

Над 95 % от здравните центрове в общините и селата се очаква да разполагат с педиатрична помощ

Китай предприема нови мерки за намаляване на разходите на семействата за раждане и отглеждане на деца и за разширяване на достъпа до първична медицинска помощ в опит да насърчи раждаемостта. Това обяви в понеделник директорът на Националната здравна комисия Лей Хайчао на пресконференция за развитието на здравеопазването през периода на 15-ата

петиетка (2026 – 2030).

Мерките предвиждат подкрепа за жилищните общности и работодателите при създаването на детски заведения, така че семействата

да имат достъп до близки, удобни и достъпни услуги за грижа за децата. Според Лей по-широкото използване на тези услуги ще помогне за намаляване на разходите на

родителите за раждане, отглеждане и образование.

Успоредно с това Китай разширява педиатричната помощ на местно ниво. До края на годината още 1000 общински и селски здравни центрове ще започнат да предлагат педиатрични услуги. Така над 95 % от здравните центрове в общините и селата се очаква да разполагат с педиатрична помощ. В първичната медицинска система вече са изпратени 3100 педиатри.

Създаването на общество, благоприятно за раждаемостта е сред приоритетите на 15-ия петгодишен план на Китай за социално-икономическо развитие. Предвидени са стимули за насърчаване на ражданията и мерки за намаляване на разходите за раждане, грижи и образование на децата.

Лей съобщи още, че за разглеждане в Общокитайското събрание на народните представители вече е внесен и закон за услугите за грижа за деца.

На тематична пресконференция, представяща началото на 15-ия петгодишен план в Китай, организирана от Пресслужбата на Държавния съвет, директорът на Държавната комисия по здравеопазване Лей Хайчао съобщи, че тази година в 1000 лечебни заведения за медицинска помощ ще бъдат добавени за първи път и специализирани педиатрични услуги.

Това идва след като миналата година тази инициатива представи педиатрични прегледи в редица здравни центрове и здравни клиники на местно ниво.

Новият японски милитаризъм е заплаха за регионалната сигурност

Относно съвместното военно учение „Източен щит 26“ на Япония, САЩ и Австралия в Хоккайдо и Кагошима, говорителят на китайското Министерство на отбраната Дзян Бин заяви, че учението, маскирано под името „щит“, всъщност е начин за ускоряване на разполагането на стратегически нападателни оръжия, накарняване на нормалните интереси за сигурност на други държави, увеличаване на риска от регионални надпревари във въоръжаването и военни конфронтации и сериозна заплаха за регионалната сигурност и стабилност. Китай твърдо се противопоставя на всичко това.

Дзян Бин посочи, че през последните години Япония непрекъснато нарушава принципа за самоотбрана и мирната си конституция, развивайки оръжия с далечен обхват и ускорявайки ремилитаризация

чрез военни учения с външни сили. Всички опити за стимулиране на новия милитаризма на Япония ще донесат до опасност в региона. Китай призова съответните страни да уважават опасенията за сигурност на другите държави и да играят положителната роля в опазването на мира и стабилността с прагматични дейности.

Дълбока загриженост относно напрежението в Йемен и Червено море

Относно големите жертви при конфликтите в Йемен и южната част на Саудитска Арабия, говорителят на китайското Министерство на външните работи Гуо Дзякун заяви, че през последните дни напрежението в Йемен и Червено море непрекъснато се влошава. Китай е дълбоко обезпокоен от ситуацията, която води до смърт и ранявания на невинни цивилни и щети на гражданска инфраструктура и енергийни съоръжения.

Гуо Дзякун посочи, че нападенията срещу гражданската инфраструктура са неприемливи. Конфликтите в съответния регион не отговарят на интересите на никоя страна. Суверенитетът на всички страни трябва да бъде уважаван, затова конфликтите трябва да бъдат разрешени чрез политически и дипломатически начин. Китай призова всички заинтересовани страни в района да поддържат сдържаност и да смекчат противоречията чрез диалог.

Расте интересът към подготовката на китайски офицери в нашата военна академия

Министърът на отбраната Димитър Стоянов проведе среща с извънредния и пълномощен посланик на Китайската народна република (КНР) Н. Пр. г-жа Дай Цинли.

На срещата бяха подчертани традиционно добрите отношения между двете страни и перспективите за тяхното развитие, съобщава пресцентърът на МО.

Акцент бе поставен върху военноеобразователното сътрудничество между България и КНР и обмена на обучаеми във Военните академии на двете страни.

„Оценяваме високо доверието на китайската страна към Военната академия „Г. С. Раковски“ и про-

дължаващия интерес към подготовката на китайски офицери в магистърски програми на стратегическо и оперативно ниво“, посочи министър Стоянов. Той допълни, че завършилите военно образователните институции на двете държави се явяват мост между двете страни и добра възможност за обмен на опит.

Министър Стоянов подчерта и тазгодишното участие на китайски компании в Международното изложение за отбранителни продукти и услуги „Хемус 2026“.

„Предвид бързото развитие на китайската индустрия, вярваме, че на следващото издание на „Хемус“ през 2028 г. ще участват още повече компании от Китай, които ще имат

възможност да покажат най-съвременни технологии в сферата на отбраната“, посочи той.

На срещата присъства и заместник-министърът на отбраната Любомир Монов.

Китай отдава голямо значение на сътрудничеството в рамките на БРИКС и участва активно в него

Китай е готов да работи с всички, за да достигне БРИКС до ново ниво

Среща на върха на БРИКС започна в Ню Делхи на 11 септември. Китайският президент Си Дзинпин по покана на премиера Нарендра Модии посети Индия, за да участва в 18-ата среща на форума. БРИКС в момента е ключова платформа за солидарност и сътрудничество между развиващите се страни и регионите на нововъзникващите пазари.

Китай отдава голямо значение

на сътрудничеството в рамките на организацията и участва активно в него, се казва в изявление на китайското външно министерство, публикувано от CGTN.

По време на тази среща на върха китайският президент Си Дзинпин произнесе важна реч. Той проведе дълбочен обмен на мнения с лидерите на различни държави по важни въпроси като настоящата международна обстановка, развитието на механизма на БРИКС и задълбочаването на

практическото сътрудничество.

Си Дзинпин също така представи важни инициативи и предложения от Китай, за да очертае курс за качествено развитие на по-широко сътрудничество в рамките на БРИКС.

Китай е готов да работи с всички членове на БРИКС, за да помогне на сътрудничеството в БРИКС да достигне ново ниво и да допринесе за насърчаване на изграждането на общност със споделено бъдеще за човечеството.

Тайван никога не е бил и няма да бъде отделна държава

Резолюция 2758 на Общото събрание на ООН ясно определя възстановяването на всички права на Китай

Тайванският лидер Лай Циндъ направи неоснователно твърдение, че Китай погрешно тълкува Резолюция 2758 на Общото събрание на ООН. Той заяви още, че Тайван е „суверенна независима държава“.

В отговор на това говорителката на

китайското Външно министерство Мао Нин заяви, че Резолюция 2758 на Общото събрание на ООН тържествено потвърждава принципа за „един Китай“.

Резолюцията ясно определя възстановяването на всички права на Китайската народна република и уточнява, че Китай има само едно място

в ООН и не съществуват „два Китая“ или „един Китай и един Тайван“.

Тайван никога не е бил държава и никога няма да бъде. Администрацията на Лай Циндъ показва за пореден път своите идеи за сепаратизъм, като произволно изопачава Резолюция 2758 на Общото събрание на Организацията на обединените нации.

КНР отхвърли американските обвинения за „дестилация“ на ИИ модели

Неверните американски твърдения са поредното доказателство за стремежа на САЩ да налагат технологична хегемония в областта на ИИ

Китайското Министерство на търговията отхвърли като „необосновани и лишени от правно основание“ твърденията на САЩ, че китайски компании в областта на изкуствения интелект извършват „дестилация в промишлен мащаб“ на американски ИИ модели.

По-рано американската Агенция за национална сигурност обвини китайски компании в областта на ИИ, че извършват „дестилация в

промишлен мащаб“ на американски модели, за да получат достъп до техните възможности. Агенцията е предложила и мерки за защита на американските компании.

Помолен за коментар по темата, говорител на китайското Министерство на търговията заяви: „Смятаме, че твърденията на американската страна, че китайски компании в областта на изкуствения интелект извършват „дестилация в промишлен мащаб“ на американски модели, не се основават

на факти и нямат правно основание“.

Говорителят подчерта, че тези неверни американски твърдения са „поредното доказателство за стремежа на САЩ да налагат технологична хегемония в областта на изкуствения интелект, да установяват монопол върху изчислителната мощ и да ограничават конкуренцията“.

„Китай категорично се противопоставя на това“, заяви говорителът на китайското Министерство на търговията.

Съвместното развитие с Китай е окончателният отговор, намерен от глобалния капитал

Пазарът е най-оскъдният ресурс в съвременния свят. В момента Китай ускорява прехода към новите двигатели на растежа, като разгръща икономическата си жизненост и пазарния си потенциал.

Като единственото изложение на национално равнище в Китай, посветено на инвестициите и същевременно международно инвестиционно събитие, провеждащо се в началото на периода на 15-ия петгодишен план – 26-ият международен панаир за инвестиции и търговия, състоял се от 8 до 11 септември, предложи множество акценти.

В него участваха над 1200 правителствени ведомства и бизнес делегации от 129 държави и региони, както и 30 международни организации, с което бяха отбелязани рекордни показатели както по отношение на броя на участващите държави, така и на делегациите.

С изложбена площ, увеличена с 80 000 квадратни метра спрямо пред-

ходното издание, панаирът – чрез мащабния обмен и поредицата от инвестиционни преговори – изпрати ясен и категоричен сигнал: откритото сътрудничество е тенденцията на времето, а взаимноизгодното сътрудничество отразява споделените стремежи на хората.

Пазарът е най-оскъдният ресурс в съвременния свят. В момента Китай ускорява прехода от старите към новите двигатели на растежа, като непрекъснато разгръща икономическата си жизненост и пазарния си потенциал.

Предимствата на Китай, включително огромният му пазар, тенденцията към повишаване на потреблението и всеобхватната индустриална екосистема, предлагат безпрецедентни възможности за мултинационалните корпорации.

Китайската народна република остава ангажирана с това да гарантира, че чуждестранните предприятия имат желание да навлязат на пазара, възможност да се задържат и потенциал да процъфтяват.

Лиу Сян, глобален вицепрезидент и изпълнителен президент за Китай към базираната в САЩ Асоциация за напреднали медицински технологии (AdvaMed), заяви:

„Постепенното разширяване на пазарния достъп в сектора на здравеопазването в Китай, съчетано с активните усилия за откликване на опасенията на чуждестранните предприятия и решаване на различни предизвикателства, ще продължи да укрепва твърдата ни увереност в развитието на бизнеса ни в Китай“.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Вицепремиерът Александър Пулев: Имаме силна политическа воля да отворим нова страница в двустранните отношения с Китай

България ще надгради стратегическото си партньорство с Китай в инвестиции, технологии и работни места, заяви икономическият министър при визитата си в КНР

Като съпредседател от българска страна на 19-ата сесия на Българо-китайската междуправителствена смесена комисия за икономическо сътрудничество открити два основни приоритета пред икономическите ни отношения с Китай – привличането на инвестиции и разширяването на двустранната търговия.

Искаме да вървим по пътя на ускореното икономическо развитие и към по-пълноценно и качествено сътрудничество.

България има ясна готовност да превърне стратегическото си партньорство с Китай в конкретни инвестиции, производства, технологии и работни места.

Представих възможностите на страната ни като стратегическа локация за компании, които търсят достъп до европейския пазар – с ключово географско положение, пристанищна и транспортна инфраструктура, квалифицирани кадри и развиваща се индустриална екосистема.

В рамките на посещението си в Пекин посетих и Xiaomi – водеща китайска високотехнологична компания, развиваща иновативни решения в различни области.

Изграждат цялостна екосистема, обединяваща електромобили, смартфони, интелигентен дом.

Компанията инвестира активно в технологии, собствени чипове, автономно управление, роботика и др.

Поканих ги да посетят България, да разгледат конкретни терени и индустриални възможности и да проведем задълбочени разговори за потенциално инвестиционно присъствие.

Заявиха интерес към експертиза, свързана с правилата на Европейския съюз и регулаторната среда.

От наша страна ще осигурим необходимата експертиза и ще предоставим конкретна информация, която да подпомогне стратегическото планиране на компанията.

Това е подходът, който следваме – не просто разговори, а конкретни възможности, конкретни терени и възможности за привличане на инвеститорите.

България се стреми към качествена диверсификация на икономиката и нов модел

на инвестиции с висока добавена стойност и технологичен трансфер.

Като пълноправен член на Европейския съюз страната ни трябва да следва световните икономически тенденции и да използва възможностите за диверсификация на икономиката.

Това заявих по време на срещата ми в Пекин с министъра на търговията на КНР Ван Ънтао.

Китай има водещи позиции в редица високотехнологични сектори и виждаме сериозен потенциал за партньорство. Нашата цел е този потенциал да се превърне в реални инвестиции, нови производства, технологии и работни места в България.

Подхождаме прагматично и защитаваме националния интерес. Това е нашата политика. Така защитаваме най-силно интересите на българските граждани, българския бизнес и българските потребители.

Представих и принципа на равнопоставеност в контекста на новата рамка за публично-частните партньорства, която създаваме, за да привличаме частен капитал и да реализираме стратегически инфраструктурни проекти.

За нас е ключово всички инвеститори да бъдат поставени при равни и ясни условия. Това ще бъде водещ принцип и при инвестиционните решения.

Подписахме Меморандум за разбирателство между Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията на България и Министерството на търговията на Китай.

Документът създава конкретен механизъм за задълбочаване на инвестиционното сътрудничество чрез съв-

та между двете страни.

След установяването на стратегическото партньорство при визитата на Румен Радев в Китай през 2019 г. отчитаме устойчиво развитие на отношенията.

Днес имаме ясен фокус за задълбочаване на взаимодействието и конкретни възможности за инвестиции.

Обсъдихме проекти в автомобилостроенето, енергетиката, високите технологии, декарбонизацията и индустриалното сътрудничество.

Ключов приоритет е привличането на инвестиции в производството на електри-

Това е един от най-значимите международни форуми в Китай, посветени на търговията с услуги, технологиите, дигитализацията, финансовите услуги, логистиката и туризма.

В рамките на откриването представих пред международната бизнес общност възможностите, които България предлага като инвестиционна и производствена дестинация в Европа.

България е стратегическо място за компаниите, които търсят възможности да разширят присъствието си в цяла Европа.

Разполагаме с висококвалифицирана работна сила, силни инженерни компетенции, конкурентни производствени условия и развиваща се индустриална и технологична екосистема.

Това превръща страната ни не просто в пазар, а в европейска производствена, логистична и инвестиционна платформа.

Виждаме огромен потенциал за нови инвестиции.

Особено големи са възможностите в автомобилния сектор, електрическата мобилност, автомобилната електроника, батериите, софтуера, автоматизацията, роботиката и високотехнологичното производство.

Потенциал има и отвъд автомобилния сектор – в енергетиката, инфраструктурата, роботиката, високотехнологичното производство, селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост.

Българското правителство е готово да бъде активен партньор на инвеститорите – чрез подобряване на бизнес средата, ускоряване на инвестиционните процеси, намаляване на административните бариери и подкрепа за стратегически проекти.

Целта ни е повече инвестиции, по-силна търговия, повече технологии, производство с висока добавена стойност и повече работни места.

местна работна група, редовен обмен на информация и идентифициране на инвестиционни проекти и възможности в България и Китай, особено в областта на аутомотив и енергетика.

Страната ни е отворена за инвестиции, които носят технологии, капитал и дългосрочна добавена стойност за българската икономика.

В Пекин разговарях с вицепремиера на Китайската народна република Дин Сюесян. Имаме силна политическа воля да отворим нова страница в двустранните отношения с Китай.

Златен прозорец за нови възможности и за практическо развитие на отношения-

чески автомобили и свързаните с него технологии.

Вицепремиерът Дин Сюесян също определи настоящия момент като възможност за нова глава във взаимноизгодното сътрудничество.

Той подчерта, че България е важен партньор на Китай в Югоизточна Европа и приветства усилията ни за привличане на инвестиции в електромобилността.

България е отворена за взаимодействие и инвестиции, създаващи нови работни места и технологичен трансфер. В Пекин участвах заедно с вицепремиера на Китай Дин Сюесян в официалното откриване на Китайския международен панаир за търговия с услуги – CIFTIS.

Пазарният дял на китайските марки автомобили в Европа през юли бележи рекорд от 11,2 %

Според официални данни, публикувани в международни онлайн медии, китайските марки са продали повече коли до юли спрямо цялата 2025 г. „Износът на NEV, с който китайците обединяват в един сегмент електро автомобили, плъг-ин хибриди и автомобили с горивни клетки, достигна 2,909 милиона през първите седем месеца на 2026 г., което е със 120 % повече на годишна база, според официални данни за индустрията. Още по-важното е, че продажбите на всички китайски марки в Европа до юли надхвърлиха тези, реализирани през цялата 2025 г.“, обобщават чуждестранните едии, цитирани и от специализираните български интернет сайтове.

автомобили са нараснали с 51 % за месеца, достигайки пазарен дял от 25 %. Покачващите се цени на горивата от конфликта в Близкия изток, който започна в края на февруари, помагат за ръста на продажбите на електро автомобили с 37 % за годината, поясняват европейските издания.

Ръстът при електро автомобилите идва за сметка на други видове гориво. Продажбите на плъг-ин хибриди са се увеличили с 15 %, но това е изоставане от 24-процентния им ръст за годината. Продажбите на самозареждащи се хибриди са се увеличили с 9 %, което също е по-бавно от годишния темп на растеж от 14 %.

Продажбите на китайските про-

изводители получиха тласък от Leapmotor, чийто обем се увеличи с 294 % до 9306. Xpeng продължава силната си година с ръст от 270 % до 5244 продажби. Chery, която включва марките Omoda, Jaecoo и Chery, бележи ръст от 202 %, а BYD, включително премиум марката си Denza, се радва на ръст от 150 %. Продажбите на компанията майка на MG, SAIC, са се увеличили с 22 %, което я прави 15-ия най-бързо развиващ се автомобилен производител; Geely Group е на 16-о място с ръст от 21 %. Единственият друг автомобилен производител със значителен обем, който е надминал средния за пазара, е Mercedes-Benz с 4,7 % – това сравнение се изнася като пример

за нарастване продажбите на китайските автомобили.

Западните медии дават примери и с други марки автомобили, които са отбелязвали увеличение на продажбите през месеца, но загубили пазарен дял, като сред тях са Toyota с ръст от 2,3 %; Stellantis с ръст от 2,0 %; и BMW Group с ръст от 1,7 %.

Tesla е на продажбите от 36 %. Други автомобилни производители, които са се затруднили през юли, са Ford (-16 %), Hyundai-Kia (-8,5 %), Nissan (-5,8 %) и Volkswagen Group (-3 %).

Още през април т. г. германският център за автомобилни изследвания CAM (Center of Automotive Management) публикува „Доклад за автомобилните иновации 2026“, в който се посочваше, че китайският производител BYD за първи път се намира на първо място в световната класация за иновации в автомобилната индустрия, изпреварвайки със 157 точки, миналогодишния шампион Volkswagen (143 точки). Mercedes-Benz е трети със 134 точки. Xiaopeng Motors (128 точки), BMW и Geely Group заемат четвърто до шесто място. За първи път на върха на тази класация застава китайски автомобилен производител. Това е добър резултат на усилията на Китай в тази посока след като през 2005 г. беше стартиран проектът „Изследване на автомобилните иновации“.

Европейският пазар продължи да нараства през юли с 4,2 % ръст на продажбите. Той се движи от масираното проникване на пазарите на китайските марки, които през този месец отчетоха рекорден пазарен дял от 11,2 %. Продажбите им за въпросния юли са нараснали със 107 %, като на първо място е BYD, следван от Chery и SAIC.

Ето и още статистика. Продажбите на изцяло електрически

Китайските производители мощно навлизат на световните пазари чрез електронна търговия

Задвижвана от индустриални клъстери и цифровизация, трансграничната електронна търговия се утвърждава като ключов двигател за китайския износ. Според данни на Главно управление на китайските митници през 2025 г. общият обем на вноса и износа през този канал е достигнал 2,84 трилиона юана, отбелязвайки ръст от 4,8 % на годишна база. Това съобщава в анализ The Public Purview (TPP), базирана в Исламабад медийна платформа за дигитални вестници и публикации, основана през 2023 г.

Преходът от традиционна към дигитална търговия осигурява експоненциален растеж, подчертава платформата. Онлайн търговията носи по-голям контрол върху каналите за продажби и ценообразуването, а данните от дигиталните платформи насочват разработването на продукти, които да са по-подходящи за различните световни пазари. Същевременно трансграничният транспорт, рекламата, продажбите, след продажбеното обслужване и събирането на плащания са тясно свързани, което прави

трансграничната електронна търговия сериозен работещ инструмент за всяка компания, която се стреми да навлезе в сектора.

Бумът на трансграничната електронна търговия в Китай дава на производителите по-дълбоко познаване на световните пазари. Те все по-често използват трансгранична електронна търговия, за да продават директно на чуждестранни клиенти, помагайки на традиционните фабрики да се разширят на световните пазари.

Вносът и износът на Китай от трансгранична електронна търговия достигна 2,84 трилиона юана през 2025 г., което е с 4,8 % повече спря-

мо предходната година. Растежът променя начина, по който производителите в големите индустриални центрове достигат до купувачи в Европа, Северна Америка, Япония и други пазари.

Partners (Qingdao) Home Decoration Co. е един пример за тази промяна. Компанията заяви, че годишните продажби на трансгранична платформа за електронна търговия са се увеличили от над 4 милиона долара до над 60 милиона долара за три години, тъй като търговията се е разширила отвъд Северна Америка в Европа и Япония. Генералният мениджър Джао Дзин заявява, че онлайн платформите

позволяват на производителите да достигат директно до потребителите, вместо да разчитат изцяло на задгранични търговски панаири или посредници.

В Дзинин, провинция Шандун, малки производители на строителна техника също използват стрийминг на живо и онлайн пазари, за да достигнат до задгранични купувачи. Shandong Hightop Group заявява, че стойността на износа ѝ чрез трансгранична електронна търговия е надхвърлила 500 милиона юана, или около 73,7 милиона долара, от началото на 2026 г., което е със 70 % повече на годишна база. Дзинин е един от основните производствени центрове на Китай за малки строителни машини. Мини багери, произведени в града, сега представляват повече от половината от пазара на електронна търговия в Европа и САЩ.

Трансграничната електронна търговия също така дава на традиционните индустриални клъстери нови пътища към задграничните пазари. Например вицепрезидентът на Amazon China Сон Сяоджун заявява, че производствените клъстери се възползват от натрупания

производствен опит, от вериги за доставки и техническа експертиза.

Лю Япин, генерален секретар на Асоциацията за трансгранична електронна търговия в Шандун, информира, че организацията предоставя обучение, за да помогне на малките и микро-предприятията да изградят онлайн експортни операции.

Междувременно китайската икономическа политика поставя трансграничната електронна търговия сред бизнес моделите, които планира да подкрепя в рамките на 15-ия петгодишен план, обхващащ периода 2026 – 2030 г.

През април Министерството на търговията и пет други държавни ведомства издадоха насоки, насърчаващи по-тясната интеграция между трансграничната електронна търговия, търговията с пазарни поръчки и товарните влакове между Китай и Европа. Насоките също така насърчават износителите да регистрират търговски марки, да кандидатстват за патенти и да развиват свои собствени марки в чужбина.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Иновациите и начинът на живот на китайците прекрояват глобалните възприятия за Китай

За Виктория, посетителка от Дания, пътуването ѝ до Китай това лято се оказа отварящо очите: сцените, които беше видяла в TikTok, станаха ярко реални и осезаеми. Така започва репортаж на агенция „Синхуа“ за причините, които променят представите на чуждестранните туристи за голямата азиатска страна. Оpozнавайки съвременен Китай със собствените си очи, те осъзнават, че това, което е тази страна днес, не отговаря на нейното представяне от медиите и от политиките в западните държави.

В търговски център в Шанхай Виктория се присъедини към хората, събрани около импровизиран боксов ринг пред новооткрития магазин за преживявания на Unitree Robotics, първият по рода си магазин в Азия. Два хуманоидни робота в розова и червена каска се бориха пред зрителите и тя извади телефона си, за да заснеме момента.

„Гледах клипове на тези роботи, които танцуваха онлайн, и е наистина страотно да ги видя на живо“, сподели датчанката Виктория. Тя описа бързия напредък на Китай в областта на изкуствения интелект (ИИ) и роботиката като нещо „революционно, ново и вълнуващо“.

Виктория си спомни и как е гледала как хуманоиден робот си приготвя чаша чай. За нея тези нови срещи са много повече от забавни новости – те са ярко доказателство, че технологичните проби на Китай днес излизат от лабораториите и фабричните цехове и навлизат в тъканта на китайското всекидневие.

Бурният растеж на китайската роботика и индустрията за изпълнен ИИ бе напълно демонстриран на Световната конференция по роботика (WRC) 2026, която наскоро

приключи в Пекин. Събитието привлече над 300 изложители от 26 страни и региони, представяйки над 3000 авангардни технологични продукта и давайки на света поглед отблизо върху бързо развиващия се сектор на роботиката в Китай.

Сюй Сяолан, президент на Китайския институт по електроника, отбеляза на конференцията, че китайската индустрия за изпълнен ИИ е навлязла в решителната фаза на мащабното търговско приложение, като съответните продукти преминават от дребномащабна проба на експлоатация към широко разпространено пазарно внедряване.

Китай е разработил над 400 цялостни хуманоидни роботизирани продукта, над половината от световния брой, показват данни на китайското Министерство на промишлеността и информационните технологии от юли, докато доклад на WRC разкри, че Китай е доставил над 40 000 хуманоидни робота през първата половина на 2026 г., което представлява 97 % от световните доставки.

С разцвета на технологичния сектор на Китай, особено на свързаната с индустрията за роботи, глобалните възприятия за технологичните възможности на страната се променят дълбоко. През

2008 г. Ребека Фанин, автор на „Силиконов дракон“, предсказа възхода на китайския технологичен сектор в книгата си – прогноза, която по онова време беше широко отхвърлена.

Днес тенденцията се е обърнала. Фанин каза, че световната аудитория все повече разпознава Китай като водеща иновативна нация, тъй като произведените в Китай продукти, вариращи от хуманоидни роботи и електрически превозни средства до интелигентни роботизирани косачки за трева и интелигентни перални уреди, набират все по-голяма популярност в Съединените щати и извън тях.

„Разглеждаме Китай като лидер на футуристичната визия – това е голяма промяна спрямо миналото“, сподели тя в програма, организирана от Националния комитет за отношенията между САЩ и Китай, организация с нестопанска цел, посветена на развитието на двустранното разбирателство.

Юан Шаою, гостуващ асистент в Нюйоркския университет, сподели своите мисли за технологичния възход на Китай по време на програмата.

„Много хора сега виждат китайски компании, произвеждащи

продукти и платформи, които наистина се усещат като по-иновативни, по-изпипани и също така по-достъпни в сравнение със западните“, каза той, посочвайки огромния обхват на технологичните иновации на Китай.

Технологията далеч не е единствената атракция. Все по-често китайската култура и всекидневието в начина на живот на китайците печелят младата аудитория на Запад.

От Лос Анджелис до Лондон, поколенията Z възприема автентичните китайски тенденции в начина на живот онлайн, подхранвани от хаштагове като #BecomingChina и #Chinamaxxing.

Все по-голям брой млади западници сега следват, вдъхновени от Китай, полезни рутины: носят памучни пантофи у дома, започват сутрините си с топла каша и намаляват ледените напитки, за да живеят по-здравословно.

И все пак това очарование се простира далеч отвъд здравословните навици. Младите зрители по целия свят са привлечени и от рационализирани, ориентирани към хората предложения за съвременен живот на Китай, вариращи от високоскоростни железници, безпроблемно онлайн пазаруване и доставка на храна до хитови китайски телевизионни драми и оригинални ролеви игри.

Ерик Ховагим, американски YouTuber, смята, че Китай ще бъде последното място, което ще посети, камо ли да се установи, заради начина, по който американските медии представят страната. Много от неговите връстници чувстват същото.

Въпреки това той се запознава с Китай и е шокиран от това, което страната предлага – оживени метрополиси наравно с Ню Йорк, само че по-безопасни и по-удобни, и спокоен живот в малки градове, независимо колко отдалечени са. „Видяхме това и осъзнахме, че Китай не е мястото, което си мислехме, че е“, каза Ховагим.

Нови възможности за дигитална трансформация в развиващите се икономики

Бързият възход на Китай в науката и технологиите предлага на развиващите се икономики нови възможности за напредък в дигиталната трансформация, укрепване на изследователския капацитет и ускоряване на устойчивото развитие.

„Китай наистина се превърна във важен полюс на глобалните иновации днес. Голяма част от днешните сериозни научни изследвания идват от Китай, особено в областта на

интелигентните технологии и приложенията на изкуствения интелект“, каза Абдел-Уахаб Гонейм, заместник-председател на Арабската федерация за дигитална икономика в интервю за „Синхуа“.

Гонейм, който е и консултант по дигитална трансформация на египетското правителство, отдава технологичния прогрес на Китай на три фактора: „свързване на научните изследвания с индустрията, разширяване на напреднали технологии като изкуствен интелект,

изчисления и чипове и наличие на държавна система, която подкрепя изследванията, производството и инвестициите“. Тези стъпки, заедно с технологичното образование, актуализирането на законодателството и административното рационализиране, предлагат практически уроци за развиващите се страни, включително Египет.

Хуманоидни роботи демонстрират способности за бране и сортиране по време на Световната конференция за изкуствен интелект и

срещата на високо ниво за глобално управление на изкуствения интелект в Шанхай на 19 юли 2026 г.

По-рано този месец Китай обяви победителите в китайските държавни награди за наука и технологии за 2025 година, като отличи 258 проекта и 11 науч-

но-технически експерти.

Сред носителите на наградите беше и Чън Ликуан, водещ китайски експерт по технологията на литиевите батерии, които Гонейм определи като ключови за бъдещето на електрическите превозни средства (EV) и възобновяемата енергия.

Путин утвърди руската държавност в години на драматични промени

В продължение на 100 години НАТО никога повече няма да посмее да се разширява на изток и да провокира Русия

Най-интересният аспект на глобалната борба за сигурност е, че докато всички твърдят, че са в отбранителна позиция, те действат все по-агресивно. НАТО се оправдава с нарастващата военна мощ на Русия, докато Москва посочва непосредственото разширяване на блока на изток. Идеята, че Северноатлантическият алианс няма да посмее да се разшири на изток в продължение на век, звучи грандиозно, но истинският въпрос е: доколко президентът Владимир Путин промени Русия и повлия на Европа?

След края на Студената война разширяването на НАТО се превърна в един от най-чувствителните въпроси за сигурността за Русия. През 1999 г. Полша, Чехия и Унгария се присъединиха към алианса; през 2004 г. Естония, Латвия, Литва и седем други държави се присъединиха; по-късно Албания, Хърватия, Черна гора и Северна Македония последваха. Блокът непрекъснато се измества на изток, тенденция, на която Русия отдавна решително се противопоставя. На Мюнхенската конференция по сигурност през 2007 г. Путин публично разкритикува провокативното разширяване на НАТО, твърдейки, че военната му инфраструктура, приближаваща се до границите на Русия,

подкопава взаимното доверие. Опасенията на Москва за сигурността се засилиха допълнително след ескалацията на украинската криза. През 2022 г. Финландия и Швеция, дълго време неутрални, кандидатстваха за присъединяване към НАТО. Финландия официално стана член през 2023 г., а Швеция през 2024 г. Блокът се разшири в Скандинавия.

Това не означава, че стратегията на Русия се е провалила. След идването на Путин на власт, страната засили централната власт и увеличи държавния контрол върху ключови ресурси и системи за сигурност. След драматичните събития от 90-те години на миналия век, националният суверенитет и статутът на велика сила се превърнаха в ключови елементи на политическата реторика. За много руснаци Путин се превърна в човекът, който позволи на Русия отново открито да каже „не“ на Запада.

След украинската криза през 2014 г. отношенията между Русия и Запада се влошиха рязко. Украинският конфликт бушува вече повече от четири години, пренаписвайки европейската политика в областите на сигурността, енергетиката, военните разходи и промишлеността. Северноатлантическият алианс укрепи източния си фланг, докато нарастващата военна мощ на Русия по западните

й граници тласна Европа да изгради военните си способности. Конфронтацията продължава и до днес. На срещата на върха на НАТО в Анкара през юли беше обявена военна помощ за Украйна в размер на 70 милиарда евро тази година, като подобно ниво на подкрепа ще се поддържа до 2027 г.

Алиансът продължава да настоява за разширяване на производствения капацитет и увеличаване на разходите за отбрана до 5 % от БВП до 2035 г. Плановите на блока стават все по-амбициозни, принуждавайки европейските страни непрекъснато да увеличават военните си бюджети. Позицията на Русия също не е отслабнала. На 25 август прессекретарят на президента Дмитрий Песков заяви, че разполагането на войски на НАТО в Украйна е неприемливо за Русия. За Москва това означава преминаване на червената линия на сигурността.

И двамата лидери – Путин и Сталин – управляваха през години на драматични национални промени. Ста-

лин се сблъска с индустриализация, война и следвоенно възстановяване; Путин се изправи пред последиците от разпадането на Съветския съюз, разширяването на НАТО, западните санкции и дългосрочно геополитическо противопоставяне.

Историческият контекст и методите на управление на двамата лидери са коренно различни, но те са оказали и продължават да оказват дълбоко влияние върху бъдещото развитие на Русия.

Мястото на Путин в историята до голяма степен ще зависи от изхода на украинския конфликт, състоянието на руската икономика след дългосрочен външен натиск и дали в Европа ще бъде установена нова архитектура на сигурност. Едно е сигурно: Путин коренно промени начина, по който Русия взаимодейства със Запада, и принуди НАТО да вземе предвид Русия. Ако Москва успее да постигне своите политически и дългосрочни цели за сигурност, Путин ще заеме значително място в руската история. **Sohu**

Токио още цени символите на милитаризма

Нека Япония първо събори зловещата си кула Хако Ичиу

Неотдавна японският премиер Санае Такаичи публикува съобщение в социалните мрежи на японски и руски език, в което заявява, че откриването на мемориален паметник на победата над милитаристична Япония в Хабаровск е „напълно неприемливо“ и „наранява чувствата на японския народ“, и настоява Русия да го премахне. Японското министерство на външните работи също изрази съжаление за инсталирането на „неприемливия“ паметник.

Как точно този паметник е обидил Такаичи? Граничният пост, изобразен на скулптурата, изобразяващ войник от Съветската червена армия, който го чупи, е реплика на този, издигнат от японските войски на остров Сахалин. Хризантемата, издълбана в камък, е символ не само на императорския дом, но и на милитаристична Япония, която е извършила чудовищни

Паметникът на победата над японския милитаризъм в Хабаровск

престъпления през онази епоха. Фактът, че Токио толкова сантиментално и цени символите на милитаризма, ясно показва колко сериозна заплаха е станал неомилитаризмът за света.

Под публикацията на Такаичи в социалните мрежи, един потребител публикува снимка на японската кула Хако Ичиу и се зачуди защо Токио все още не е разрушил

този зловещ паметник, опетнен с кръвта и сълзите на пострадалите народи. Всъщност преди да посочи с пръст Русия, Япония първо трябва да разруши собствения си символ на престъпления – кулата Хако Ичиу. Фразата „хакко ичиу“, буквално означаваща „осемте ъгъла на света под един покрив“, всъщност е безумна и злонамерена доктрина на японските милитаристи,

използвана за подхранване на амбициите им за „завладяване на света“. Построена през 1940 г. по време на период на безразсъдна външна експанзия и агресия, кулата се състои от 1789 камъка, стотици от които са били ограбени от места като двореца Мин в Нанкин и Великата китайска стена, както и от Корейския полуостров. Това строителство с грабеж и потъпкване на достойнството на пострадалите народи е неморално. Кулата е трябвало да бъде съборена отдавна.

Русия даде на Япония още един урок, като издигна паметник. Санае Такаичи получи заслуженото си. Светилица с различни размери в цяла Япония са посветени на военнопредстъпници, заедно с така наречените мемориални стели и свещени военни паметници – всички от които заслужават цялостно прочистване. След Втората световна война японската десница запази множество сгради и обекти, пропити с милитаристична символика. Отвъд скандалния храм Ясукуни има паметници на военнопредстъпници от клас А, като Хидеки Тоджо, както и остров Хашима, където принудителните работници са били брутално експлоатирани

и превърнати в „обект на индустриалното наследство“. Кулата Хако Ичиу и други реликви от престъпленията на Япония, наситени с милитаристични „токсини“, продължават да привличат голям брой японски младежи ежегодно на „учебни пътувания“ и служат като инструменти за индоктриниране на по-младите поколения с изкривени исторически възгледи.

На 3 септември тази година редица японски политики и десни активисти започнаха многостранна информационна кампания: те атакуваха официалния акаунт в социалните мрежи на посолството на САЩ в Япония заради публикуване на публикации, отбелязващи безусловната капитулация на Япония във Втората световна война, а също така се опитаха да окажат натиск върху Русия да премахне Паметника на победата над Япония, фанатично заплашвайки, че „следващият път определено ще победим“. Ако Япония иска да създаде „мирен имидж“, тя не трябва да отправя дипломатически протести, а да започне с премахване на символи и реторика, насочени към възкресяване на призраците на миналата агресия. **Global Times**

Културният пейзаж на оризовите тераси Хонхъ Хани

Сложна интегрирана система, запазила своята автентичност през вековете

Културният пейзаж на оризовите тераси Хонхъ Хани в Китай обхваща 16 603 хектара в Южен Юннан. Той се отличава с впечатляващи тераси, които се спускат каскадно по склоновете на извисяващите се планини Айлао до бреговете на река Хон. През последните 1300 години етносът хани е разработил сложна система от канали, за да отвежда вода от залесените планински върхове до терасите. Те са създали и интегрирана земеделска система, включваща растения и животни, която подпомага производството на червен ориз, основната култура в района. Жителите почитат слънцето, луната, планините, реките, горите и други природни явления, включително огъня. Те живеят в 82 села, разположени сред горите на планинските върхове и край терасите. Селата се отличават с традиционни къщи тип „гъби“ със сламен покрив. Устойчивата система за управление на земята на оризовите тераси демонстрира изключителна хармония между хората и околната им среда както визуално, така и екологично, основана на изключителни и дългогодишни социални и религиозни структури.

Културният пейзаж на Хонхъ Хани отразява интегрирана четиристепенна система от гори, водоснабдяване, тераси и къщи

Живописната местност Дуойшу

На южните брегове на река Хон, в планинския терен на Южен Юннан, оризовите тераси Хонхъ Хани се спускат каскадно по извисяващите се склонове на планините Айлао. През последните 1300 години етносът хани, мигрирал тук от северозапад, е отвоювал склоновете на планината от гъстите гори и е изградил оризовите тераси с изглед към тесни долини. На някои места от края на гората и дъното на долината има до 3000 тераси.

Заради нагънатия релеф

на местността, включващ високи планини и тесни долини, пресечени от клисури, както и поради изключително високите валежи (около 1400 мм) и субтропичен долинен климат, народът хани е създал от гъстата гора изключително сложна система от напоявани оризови тераси, която се спуска около контурите на планините.

Имотът се простира на площ над 1000 кв. км

и е разделен на три терасовидни зони – Бада, Дуойшу и Лаохузуй, в рамките на три речни басейна

– Малиджай, Даваже и Аменкон-Гета, които отразяват различните геоложки характеристики. Наклонът на терасите в Бада е полегат, в Дуойшу е по-стръмен, а в Лаохузуй е много стръмен.

Пейзажът отразява интегрирана четиристепенна система от гори, водоснабдяване, тераси и къщи. Горите по върховете на планините са жизнената сила на терасите, като улавят и поддържат водата, необходима за напояване.

Има четири вида гори: древни гори за „зареждане с вода“, свещени гори,

консолидационни гори и селски гори за осигуряване на дървен материал за строителство, храна и за отопление. Над селото има места за селския бог Анма (душата на селото) и за бога на

нализират дъждовната вода, а пясъчникът я задържа и по-късно я освобождава като извори. За да се разпредели тази вода около терасите и между различните долини, е разработена

Традиционните къщи в селата са със сламени покриви и имат характерната форма на гъба

Всяко домакинство обработва един или два „парцела“ от оризовите тераси

защитата на земята Мисон, където селяните се молят за мир, здраве и просперитет. Пукнатини в скалите ка-

е сложна система от четири главни канала и 392 разклонения с обща дължина 445,83 км.

**Осемдесет и две
сравнително малки села**

с между 50 и 100 домакинства са построени над терасите, точно под горите на планинските върхове. Традиционните сгради имат стени от трамбована пръст, кирпичени тухли или камък и висок шатърен покрив, покрит със слама, който придава на къщите характерна форма на гъба.

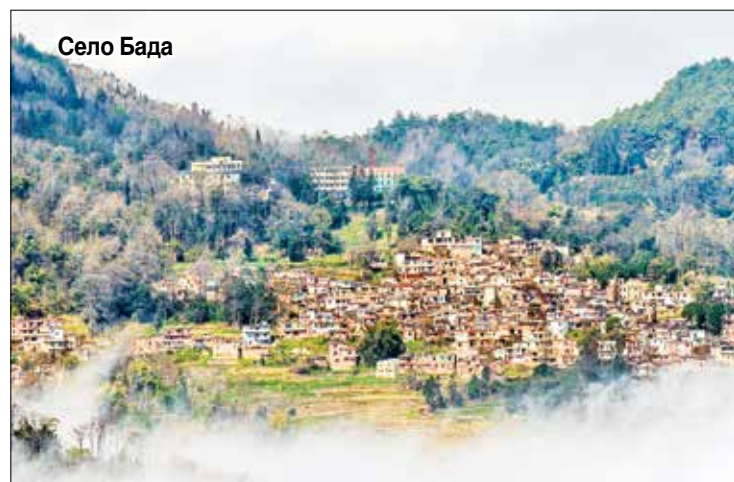
Всяко домакинство обработва един или два „парцела“ от оризовите тераси. Червеният ориз, основната култура на терасите, се отглежда чрез сложна интегрирана система за земеделие и развъждане, основана на симбиотични взаимоотношения между растения и животни. В рамките на тази система патиците торят младите оризови растения, докато кокошките и прасетата допринасят с тор за по-зрелите растения, водните биволи почистват нивите

Оризовите тераси в окръг Юанян

Живописната местност Бада е по-полегата

Село Бада

– започват да оказват осезаемо влияние върху цялостния образ на селата.

Културният пейзаж на оризовите тераси Хонхъ Хани, заедно с всички вписани обекти в Китай, е за-

щитен от Мерките за опазване и управление на обекти на световното културно наследство, издадени от Министерството на културата на КНР, и от върховния законодателен акт, издаден от националния орган на Китай.

Този правен инструмент, планове за опазване и управление, специални местни закони и разпоредби и правила на селата са комбинирани, за да представляват цялостна система за идентифициране, опазване, управление и мониторинг на обекти на световното наследство.

Местното правителство е издало „Мерки за защита и управление на селата и жилищата в културния ландшафт на оризовите тераси Хонхъ Хани“ и „Насоки за опазване, обновяване и екологично третиране на традиционните жилища хани в Хонхъ“.

Тези два правни документа определят технически стандарти, които трябва да се спазват във всички села, за да се контролират дейностите по развитие и строителство. Те обхващат оризовите тераси, горите, напоителните системи, традиционните села и жилища, както и традиционната култура в региона.

Страницата подготви
Галия КРУМОВА

за засаждане през следващата година, а охлювите, растящи във водата на терасите, консумират вредителите. Процесът на отглеждане на ориз се поддържа от сложни социално-икономически и религиозни системи, които укрепват връзката на хората с околната среда чрез задължения както към собствените им земи, така и към по-широката общност и утвърждават свещеността на природата. Тази система на двойна взаимозависимост, известна като „социална система на единството човек – бог“, и нейното физическо проявление във формата на терасите образуват изключителна, все още жива културна традиция.

Общата граница на обекта обхваща голяма площ, в която може да се оцени цялостната терасовидна система и всички нейни характеристики – гори, водна система, села и тераси. Всичките са запазени в достатъчна степен. Нито една от ключовите физически характеристики не е застрашена и традиционната земеделска

система в момента е стабилна и добре защитена. Буферната зона, която защитава водосборните басейни, е достатъчна, за да позволи координирано социално и икономическо развитие.

Твърди се, че терасите са с висока устойчивост на изменението на климата и сушата – както беше доказано по време на голямата суша през 2005 г. Те обаче са уязвими към свлачища, тъй като терасите са построени на стръмни склонове.

**Терасовидният
ландшафт е запазил
своята автентичност**

по отношение на традиционната форма на отделните елементи и функции, практиките и традиционните знания, както и приемствеността на ритуалите, вярванията и обичаите.

Област, в която автентичността е или би могла да бъде уязвима, са материалите за традиционните къщи. Новите материали – като бетонни тухли, които заместват кирпичените, или керемиди, които заместват сламените покриви

Живописната местност Лаохузуи е най-стръмната зона

Учители посвещават години на образованието В отдалечените райони на Китай

Снаближаването на Деня на учителя, 10 септември, вниманието се насочва към преподавателите, които работят в селските райони. Те осигуряват образование и подкрепа на децата в по-отдалечените населени места, като допринасят за тяхното развитие. А примери за това в Китай има много.

Жън Миндзие, учител в началното училище „Дасинджуан“ в град Синсян, провинция Хънан, е сред избраните в списъка на „Най-красивите учители“ на Китай за 2025 г. През 2014 г., след като завършва Педагогическия институт в Анян, той започва работа като учител по специална програма.

В продължение на 12 години Жън остава отдален на образованието в селските райони и допринася за развитието на местните общности.

Като класен ръководител и единствен учител по няколко предмета в класа, той преподава не само китайски език, математика, физическо възпитание и изобразително изкуство, но в свободното си време организира и занимания по компютри, фотография, шах и приготвяне на традиционни оризови сладкиши. По този начин помага на учениците,

много от които са деца на родители, работещи далеч от дома, да разширят своя кръгзор и да открият нови възможности.

През август 2025 г. десет специалисти, участващи в програма за групово образователна подкрепа от район „Дзиншан“ в Шанхай, заминават като доброволци в Първо средно училище в Модзян, провинция Юннан. Сред тях особено внимание привличат учителите по английски език Гу Джънфън и Джао Хуйюе, за които това е второ посещение в района.

През август 2024 г. Гу Джънфън за първи път е в Модзян като учител по програмата за образователна подкрепа. Когато поема клас от зрелостници,

подготовка. Благодарение на неговата работа само за един срок средният резултат на класа се повишава до 74 точки.

Заедно с Гу Джънфън за втори път в Модзян идва и 59-годишният Джао Хуйюе. През учебната 2024 – 2025 г. той е бил класен ръководител на випуск зрелостници.

При новото си посещение той поема преподаването на английски език в паралелка с природонаучна насоченост, като адаптира учебния план според

дзя и мяо, намиращо се дълбоко в планината Улин, само петима ученици започват новия учебен срок. Това е истинско „микроучилище“, но въпреки малкия си размер продължава да предоставя образование на децата от района.

Ту Я е учителката, която вече 23 години се грижи за това планинско училище. От есенния срок на 2012 г. тя сама поема отговорността за обучението и ежедневната работа в него. Освен преподавател, Ту Я изпълнява и ролята на готвач и възпитател, помагайки не само на децата в учебния процес, но и грижейки се и за всекидневните им нужди.

През тези 23 години Ту Я е помогнала на повече от 300 деца да продължат образованието си извън планинския район.

Окръг Мадо в Голог – сидзанската автономна околия в провинция Цинхай, се намира на средна надморска височина над 4500 метра. Разределеният въздух и суровият климат карат мнозина да го смятат за едно от най-трудните места за живот.

Вече 16 години Ци Яцюн работи там, като помага на децата от високопланинските райони да получат по-широки възможности за развитие.

средният резултат по английски е едва 48 точки, а много ученици са изгубили увереност и почти са се отказали от изучаването на езика заради слабата си

ниво и нуждите на учениците и отделя повече време за индивидуална подкрепа.

В началното училище „Шуйчъба“ в автономния окръг Юян на етносите ту-

Нови стандарти за домовете за възрастни хора

Китай въведе два задължителни национални стандарти за повишаване на безопасността и качеството на услугите в институциите за грижи за възрастни хора. Стандартите са издадени съвместно от Държавната администрация за регулиране на пазара и Министерството на гражданските въпроси и ще влязат в сила на 1 август 2027 г.

Единият стандарт определя 90 конкретни изисквания в седем области, сред

които избор на местоположение, сграден фонд, оборудване, прием и управление на безопасността. Вторият въвежда критерии за определяне на сериозни рискове от инциденти и процедури за тяхното идентифициране и отстраняване.

Китай има над 320 млн. души на възраст 60 и повече години. През периода 2026 – 2030 г. страната планира да обнови 2000 обществени институции за грижи и да увеличи дела на леглата за медицински грижи в тях до над 73 %.

Китай признава 11 нови професии, необходими за новите индустрии

Китай официално призна 11 нови професии и 23 нови специалности в рамките на съществуващите професии, отразявайки променящото се търсене на работна ръка, обусловено от технологичния напредък, индустриалната модернизация и променящите се потребителски нужди.

Новите професии, обявени от Министерството на човешките ресурси и социалното осигуряване и други правителствени ведомства, включват техники по брегово управление на кораби, техники по работи с възпалителен интелект и анализатори на спортни данни.

Властите също така преизгледаха информацията относно шест съществуващи професии или специалности, включително брокери на селскостопански продукти.

Признаването на новите професии и специалности ще спомогне за насърчаване на заетостта и предприемачеството, ще предложи

на работниците по-разнообразни кариерни пътища и ще осигури по-добро съответствие между предлагането на таланти и търсенето на работа.

Пет от новопризнатите професии са класифицирани като дигитални професии, а три като зелени професии, с което съответните им общи стойности в Китай достигат 113 и 142.

Служител на министерството заяви, че се очаква Китай да се сблъска със значителен недостиг на ра-

ботници с цифрови умения за известно време, добавяйки, че признаването на новите професии ще стимулира обучението и ще отвори широки перспективи за заетост.

Очаква се появата на по-модерни професии в сферата на услугите на фона на нарастващата специализация и модернизиране на производствените услуги и подобряването на потребителските услуги, каза служителът.

Египетски младеж: Колкото повече виждам, толкова повече оценявам красотата на Китай

Тази година се навършват 70 години от установяването на дипломатически отношения между Китай и Египет. Преди седемдесет години Египет стана една от първите арабски и африкански страни, които установиха дипломатически отношения с Китайската народна република. През последните 70 години двете страни винаги поддържат равенство, взаимно доверие, приятелски обем, взаимна подкрепа и сътрудничество с взаимна изгода.

Амур Ибрахим, млад египтянин, който в момента учи в Китай, чието китайско име е Ли Йечън, смята, че Китай е страна, достойна за задълбочено разбиране и проучване. Сътрудничеството между двете древни цивилизации ще донесе повече възможности за китайско-арабско сътрудничество и сътрудничество между Китай и Африка.

Ли Йечън обича да учи пекинска опера. „Когато бях в университета в Египет винаги гледах студенти, които пееха опера в конкурса „Китайски мост“. Особено ми харесаха костюмите, гримът и стилът на пение...“ Именно тази любов към китайската култура насочи младия египтянин да учи в Китай.

В момента Ли Йечън следва магистърска степен по международен китайски език в Столичния педагогичен университет. „Решението ми да уча китайски език беше взето докато бях в университета в Египет“. В Египет много училища предлагат курсове по китайски език, всеки иска да учи китайски и да разбира Китай.

Ентусиазмът към китайския език в египетските университети продължава от много години. През 1958 г. университетът Айн Шамс е пионер в обучението по китайски език в страната. След десетилетия на развитие египетските университети имат 36 китайски катедри, а 41 средни училища

в 10 провинции предлагат избираеми курсове по китайски език, като десетки хиляди египетски тийнейджъри учат китайски всяка година.

Колкото повече места посещава Ли Йечън, толкова повече чувства, че Китай е страна, която си струва да се разбере и от която да се учи. В Китай той вижда модерни небостъргачи и метро, както и внимателно запазени древни сгради и народни обичаи в стари квартали. Египтянинът обича да си бърби с лели на пазара, с дядовци, играещи шах в парка и с други пътници във високоскоростния

vlak... Със своя заекващ, но все по-свободен китайски, Ли постепенно се докосва до най-автентичните и красиви аспекти на тази страна.

Ли Йечън заяви, че Китай не само бързо напредва към модернизация, но и съхранява по прекрасен начин своята великолепна култура. „Когато пътувам, обичам да разговарям с местните жители. Те са приятелски настроени, трудолюбиви, смели и много отговорни“, каза Ли. В процеса на пътуването си Ли Йечън също така активно представя на китайските си приятели богатата история на Египет и всички

започват да обичат египетската цивилизация. Според него взаимното разбиране между двете древни цивилизации е най-впечатляващо. През 1956 г. Египет установява дипломатически отношения с нов Китай, а през последните години взаимното политическо доверие между двете страни се засилва значително, отношенията са се превърнали в модел на приятелското съжителство между развиващите се страни.

С дълбоката интеграция на инициативата „Един пояс, един път“ и египетската „Визия 2030“, от Суецката зона за икономическо и търговско сътрудничество на брега на Червено море до централния бизнес район на новата административна столица, издигащ се на изток от Кайро, и електрифицираната железопътна линия, свързваща градските клъстери – тези проекти за сътрудничество между Китай и Египет вече са познати на египтяните.

От икономическа търговия и инфраструктура до образование, култура и технологични иновации, двете страни непрекъснато търсят нови възможности за сътрудничество. Например, в пустинята Асуан в Южен Египет китайски компании участват в сондиране на

кладенци, което отваря повече възможности за развитие на селското стопанство в един район с недостиг на вода. Новият централен бизнес район на столицата, построен от Китай, се издига от земята, електрифицираните железопътни линии правят градския транспорт по-удобен, Суецката зона за икономическо и търговско сътрудничество привлича все повече инвестиции, а новата енергийна магистрала на семинара в Любан също предоставя възможности за млади египтяни. През 2023 г. Китай също помогна на Египет да изстреля своя спътник Aid-2, като допълнително насърчи сътрудничеството между двете страни в областта на науката и технологиите.

Днес обхватът на китайско-египетското сътрудничество продължава да се разширява. Ли Йечън вярва, че в бъдеще двете древни цивилизации ще продължат да работят съвместно, за да създадат повече възможности за хората от двете страни и да осигурят увеличаване на сътрудничеството между Китай и арабските и африкански страни.

Той се надява приятелството между Египет и Китай, подобно на Нил и Жълтата река, да тече безкрайно и да трае дълго време.

Китайското изложение за културно-туристическата индустрия

На 6 септември в Тиендзин приключи Четвъртото китайско изложение за културно-туристическата индустрия. Форумът продължи четири дни и представи най-новите резултати от интегрираното развитие на културата и туризма.

Тазгодишното изложение се проведе под мотото „Задълбочаване на интеграцията между културата и туризма и създаване на по-добър живот чрез интелигентни

технологии“. На него бяха обособени десет специализирани изложбени зони, посветени на интеграцията на културата и туризма, новите дигитални форми в индустрията, оборудването за културния и туристическия сектор, международното сътрудничество, особеностите на Тиендзин, потреблението от широката публика и други направления.

Изложбената площ достигна 100 000 кв. м, а в рамките на събитието бяха проведени 18 специали-

зирани мероприятия. Общо 2540 компании участваха в изложението и съпътстващите прояви, които привлякоха 255 000 посещения. По време на изложението бяха подписа-

ни договори за културно-туристически проекти на обща стойност 11,5 милиарда юана.

Страницата подготви
Мира ЯВАШЕВА

Китайски и британски артисти работят заедно на Единбургския фестивал на изкуствата

През август Китайският занаятчийски портал си сътрудничи с фестивала в Единбург „Седмица на китайската култура“, организиран от Инициативата за межкултурни връзки, като съвместно организира ключови проекти в сектора за нематериално културно наследство – филмовата изложба „Ръце, които разказват времето“ и проекта за съвместно творчество между китайски носители на нематериално културно наследство и британски художници „Ехо проект“. Двата проекта – чрез филмови записи, художествено творчество и межкултурно сътрудничество – изследват многопластовите изразни възможности на китайското нематериално културно наследство в съвременния международен контекст.

На официалното откриване присъстваха главният изпълнителен директор на Международния фестивал на уличните изкуства в Единбург Тони Ланкестър, генералният консул на Китайската народна република в Единбург Джан Бяо и кметът на Единбург Робърт Олдридж.

„Ехо проект“: От представяне на творби до съвместно творчество

„Ехо проект“ кани китайски носители на нематериално културно наследство и британски художници да работят съвместно, като в сблъсъка на различни културни контексти и художествени езици се търсят нови изразни възможности за традиционните занаяти. Проектът стартира първоначално в Пиняо, провинция Шанси, където наследничката на пиняоската лакировка – носител на нематериално културно наследство – Джао Жуейпин, и съвременният британски художник по лакировка Родрик Рийд Шанш, създават съвместно произведение в областта на лакировката.

За разлика от традиционното представяне на нематериално културно наследство в чужбина, „Ехо проект“ не предопределя за двамата творци конкретно произведение, което трябва да бъде изработено. Самият творчески процес се разглежда като межкултурна комуникация. В началото Родрик Рийд Шанш създава основата за лакировката, използвайки своя западен съвременен художествен език. В следващия етап на съвместна работа Джао Жуейпин и Родрик заедно извършват боядисването и рисването.

Каква ще бъде крайната форма на произведението – няма единен отговор. От начина на обработка на материалите, през избора на цветове до традиционния занаятчийски опит и различните виждания на двамата творци за това „какво

трябва да бъде едно произведение“ – всичко това ще се оформя постепенно чрез общуване, опити и дори разногласия в реалния творчески процес.

Йен Уън, главен куратор на сектора за нематериално културно наследство в „Седмица на китайската култура“ по време на фестивала в Единбург, отбелязва: „Ехо проект“ се фокусира върху това как двама души от различни културни среди и с различен творчески опит, изправени пред една и съща китайска техника на нематериално културно наследство, разбират изборите на другия и как намират общи точки в различните културни контексти, за да осъществят съвместно творчество“.

В началото на август съвместният проект „Ехо проект“ стартира в Пиняо, провинция Шанси.

„Ръце, които разказват времето“: През една двойка ръце да видим човека зад майсторството

Като друг ключов проект в сектора за нематериално културно наследство на тазгодишната „Седмица на китайската култура“, „Ръце, които разказват времето“ насочва обектива не към вече създадените представителни произведения на нематериално културно наследство, а към моментите, които обикновено остават незабелязани – двойка ръце, които дълго време работят с материалите, и стоящият зад тях всекидневен труд, опит и време.

Шлайфане, плетене, дялане, изпипване на гърнчарско колело, бродирание... Тези на пръв поглед повтарящи се движения са най-основните градивни елементи на традиционните умения и същевременно записват начина, по който занаятчиите взаимодействат с материала. Текстуриите на дланите, следите по ставите, позите при работа с инструментите и натрупаната с годините сръчност – всичко това остава най-преките и най-конкретни отпечатъци на предаването на уменията.

„Ръце, които разказват времето“ не се опитва да обясни на международната публика мащабните културни концепции зад дадено умение. По-скоро цели да представи китайското нематериално културно наследство от един по-фин и по-телесен ъгъл. Чрез документални кадри от различни традиционни занаятчийски области изложбата позволява на зрителя първо да види как работят тези ръце: как материалът се променя в тях, как едно движение се превръща в опит след години повторение и как едно произведение се ражда от непрестанното взаимодействие между човека и материала. Така „ръката“ се превръща в основна нишка, през която изложбата разкрива същността на нематериалното културно наследство.

Чрез този подход Китайският занаятчийски портал цели да върне нематериалното културно наследство от абстрактните кул-

турни концепции към конкретния човек, като покаже на международната публика, че традиционните занаяти се предават не само защото произведенията биват съхранявани, но и защото винаги има хора, които продължават да ги изучават, практикуват и предават.

От „изнасяне“ на нематериално културно наследство до истинско съвместно творчество между култури **„Ръце, които разказват времето“ и „Ехо проект“ следват два различни кураторски подхода.**

Първият, чрез филмовото изображение, преосмисля човека зад традиционните умения, като разбира нематериално културно наследство през ръцете, движенията и трудовия опит.

Вторият създава реални межкултурни партньорства, като позволява на творци от различни културни среди да се включат в творческия процес на традиционния занаят.

Двата проекта представяват двете основни линии в участието на Китайския занаятчийски портал в сектора за нематериално културно наследство на фестивала в Единбург тази година: първата – да бъде преоткрит човекът в традиционните занаяти, както и дългогодишните му взаимоотношения с материала и времето; втората – да се изведе нематериално културно наследство от еднопосочното представяне към реално протичаща межкултурна комуникация, която създава

разбирателство и връзки чрез съвместна практика.

През последните години китайското нематериално културно наследство получава все повече възможности за участие в международни изложби, фестивали и обществени културни събития.

Настоящото сътрудничество се опитва да надгради традиционното представяне на творби и да изследва алтернативен подход – не просто да изнася готови китайски произведения на нематериалното културно наследство в чужбина, а да създаде пространство, в което хора от различни културни среди да участват и творят заедно.

Творческият процес и резултатите от „Ехо проект“ в Пиняо ще бъдат представени по-късно в международния контекст на „Седмица на китайската култура“ по време на фестивала в Единбург, заедно с други проекти за нематериално културно наследство като „Ръце, които разказват времето“.

От „изнасяне на творби“ до „включване на различни култури в съвместното творчество“ – Китайският занаятчийски портал се надява чрез това сътрудничество да обогати опита в международното представяне на нематериалното културно наследство и да намери по-отворени, конкретни и съвременни пътища за изява.

Страницата подготви
Красимира ИВАНОВА

Забележителен обрат на тенисистката Джън Цинуън на US Open стана хит в Китай

Китайката Джън Цинуън, която е олимпийска шампионка по тенис, направи забележителен обрат, след като изоставаха с 0:5 гейма в първия сет, и победи поставената под номер 8 и бивша шампионка Ига Швъонтек със 7:5, 6:3 във Вторник, класирайки се за четвъртфиналите на US Open за трети път

Тази драматична победа бележи третото участие на Джън Цинуън на четвъртфинал на US Open, изравнявайки най-доброто ѝ лично постижение в турнира, след като тя достигна същата фаза през 2023 и 2024 година, посочи английското издание „Глобал таймс“. Тя бе единствената непоставена състезателка сред участниците на четвъртфиналите при жените.

В първия сет Джън допусна два пробива на собствен сервис и изостана с 0:5 от Швъонтек, преди да направи впечатляващ обрат, печелейки седем поредни гейма, с което взе сета и поведе с 1:0 в мача. Във втория сет Джън първа проби сервиса на съперничката си и в крайна сметка спечели с 6:3 срещу Швъонтек.

Официалният акаунт на US Open в социалната мрежа X определи представянето ѝ като „изключително“ и публикува пост с надпис: „Спайдърмен: Нов ден за Джън“.

Победата на Джън срещу Ига Швъонтек бързо се превърна в най-обсъжданата тема в китайската социална мрежа Sina Weibo, като феновете на Джън ликуваха заради класирането ѝ сред най-добрите осем в турнира. „Това наистина е чудо в историята на тениса!“, коментираха мнозина китайци в Weibo.

В интервю след мача Джън отхвърли предположенията, че невероятният ѝ обрат се дължи на късмет, като подчерта тактическите корекции в играта и психическата си устойчивост на корта „Артър Аш“, където не се беше състезавала от дълго време. „Губех с 1:5, което показва колко бях концентрирана. Не беше лесно. Отдавна не бях побеждавала състезателка от топ 10.“

23-годишната китайска тенисистка отдаде успеха си на подобрените си плоски удари от основната линия и на агресивната игра, с което успя да наруши обичайно непробиваемия защитен ритъм на Швъонтек.

„Колкото повече мачове играя, толкова по-добър ритъм намирам. Чувствам се наистина заредена с енергия и готова за следващия си двубой. Много ценя тази победа и искам да благодаря на екипа си. Дълга присъствието си тук на всичките ни усилени тренировки“, каза Джън.

В следващия кръг тенис звездата се изправи срещу най-добрата тенисистка на Казахстан – Елена Рибакина, която на стадион „Луис Армстронг“ надигра убедително поставената под номер 13 Осака с 6:1, 6:4, като се изкачи на първо място в десетката на най-добрите тенисистки в света. Поставената под номер 2 в основната схема на тур-

23-годишната Джън Цинуън вече има пет спечелени победи на сингъл в професионалната си тенис кариера

нира Елена Рибакина направи обрат, след като загуби първия сет от Джън, но победи в мача с 3:6, 6:1, 6:4, класирайки се за първи път за полуфиналите на US Open. Нивото на игра на Джън спадна във втория сет, като Рибакина постигна два пробива и убедително спечели с 6:1. В решителния трети сет Рибакина проби сервиса на Джън в деветия гейм и сложи край на мача с 6:4.

„Не рискувах достатъчно в ключовите моменти и

вината е моя“, каза Джън. „И аз, и съперничката ми играхме много добре и научих много от този мач.“

Джън Цинуън е родена на 8 октомври 2002 г. в Шиян, провинция Хубей в Китай. Започва да се занимава със спорт още на 4-годишна възраст, за да укрепва слабата си физика (първоначално тенис на маса, след това баскетбол и бадминтон). На 7 – 8-годишна възраст тя се насочва към тениса и заминава да тренира в Ухан, а след това в Пекин, отделена от семейството си. През 2019 г. се премества, за да се подготвя в Барселона. Професионалната ѝ кариера в тениса се развива успешно. Печели златен медал на сингъл жени на Олимпийските игри в Париж през 2024 г., с което става първият азиатски тенисист в историята с олимпийско злато в тази дисциплина. Финалистка е на Откритото първенство на Австралия през 2024 г. През юни 2025 г. достига № 4 място в света според ранглистата на Женската тенис асоциация (WTA). Тя е едва втората китайка в топ 5 след Ли. Печели приза за „Новак на годината“ през 2022 г. и за „Най-прогресиращ играч“ през 2023 г. на WTA. Има общо 5 спечелени титли на сингъл в кариерата си.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

На 92 години, китаецът Лю е пример за жизненост и спортен ентузиазъм за възрастните хора

Световното първенство по лека атлетика за ветерани, проведено за първи път през 1975 г., е двугодишно състезание за спортисти на възраст 35 и повече години. На тазгодишното издание Лю спечели два златни медала, един сребърен и един бронзов.

„Спортът не е запазен само за младите хора. Ние сме стари, но страстта ни към спорта никога не избледнява“, каза той.

Той вече е насочил поглед към следващото Световно първенство по лека атлетика за ветерани в Бреда, Холандия, през 2028 година.

„Неизменен природен закон е, че физическите

възможности намаляват с възрастта“, призна той. Но Лю се надява да продължи да бяга и да се състезава

колкото може по-дълго и дори да участва в състезания, след като навърши 100 години.

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ
Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН
РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

Снимка „Синхуа“

Туристически електробуси вече се движат в парка на Зимните олимпийски игри в Пекин

В Пекин започнаха да се движат туристически електробуси в парка на Зимните олимпийски игри в район „Шъдзиншан“. С тях посетителите могат да обиколят парка и отблизо да се насладят на красивата природа край река Юндин след извършеното възстановяване на тази зона. Новата услуга дава възможност на жителите и гостите на Пекин да се запознаят с обновения облик на крайречните пространства в западната част на китайската столица.

Китай се изкачи до 10-о място в световния индекс на иновациите

На 8 и 9 септември в Пекин се проведе 15-ата национална среща по въпросите на интелектуалната собственост. През изминалите пет години (2021 – 2025) Китай завърши поредния цялостен преглед и актуализация на Закона за патентите и правилата за неговото прилагане, като въведе система за наказателни обезщетения при нарушения на правата върху интелектуалната собственост, отговаряща на най-високите международни стандарти.

Добавената стойност на индустриите, в които патентите са критични, надхвърли 18 трилиона юана, а годишният общ обем на вноса и износа на такси за

използване на интелектуална собственост надхвърли 400 млрд. юана.

Според публикувания от Световната организация за интелектуална собственост „Глобален индекс на иновациите за 2025 г.“ Китай се е изкачил до 10-о място в

световната класация, като за първи път влиза в челната десетка.

Страната е и на първо място в света по брой иновационни клъстери, попаднали в топ 100, като запазва лидерската си позиция за трета поредна година.

В Пекин започна Изложението за търговия с услуги

На 9 септември в пекинския парк „Шоуган“ се откри Изложението за търговия с услуги 2026 (CIFTIS 2026).

В рамките на деня имахме три тематични форума, сред които Конференция за електронна търговия 2026 и форум за тенденциите и новите направления в развитието на цифровата търговия.

Тазгодишното изложение е под мотото „Глобални

услуги, взаимна изгода и споделяне“ и включва основна тематична изложба и девет специализирани експозиции.

По време на форума за първи път ще бъдат представени редица нови технологии.

В изложението участват 90 държави и региони, както и международни организации, които представят свои експозиции и организират различни събития. Почетен гост тази година е Норвегия.

Китай завърши първия си свръхголям танкер за втечен газ

На 8 септември бе официално завършен и получи името си първият в Китай свръхголям танкер за превоз на втечен газ с капацитет 88 000 кубични метра (88K VLGC).

Корабът „Чанпинюен“ бележи нов пробив за страната в областта на самостоятелното проектиране и строителство на подобен плавателен съд.

Корабът е с обща дължина около 230 метра и в него е използвана технология за нискотемпературно заваряване, разработена в Китай. Той е оборудван с главен двигател на двойно

гориво, включително LPG, както и със задвижван от вал генератор. В сравнение с конвенционалното гориво тази система намалява емисиите от въглероден диоксид с около 20 %, а на серни оксиди и фини прахови частици – с около 90 %. Екологичните показатели на кораба са сред водещите в света.

Корабът може да превозва различни видове втечени газове – общо девет, включително LPG и течен амониак. Така той е подготвен да отговори на очакваното нарастващо търсене на морски превози на течен амониак на световния пазар.

Снимка „Синхуа“

Минипарковете носят малки радости на местните жители

В град Ма'аншан, провинция Анхуей, жители се разхождат и спортуват в парка „Дунху“. Концепцията за „зеленина пред прозореца и парк пред дома“ вече е част от всекидневието на местните жители и минипарковете са изключително популярни.